

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IX Sąd Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSO Paweł Czepiel

Protokolant: Katarzyna Brzegowa-Kołos

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2016 r. na rozprawie w Krakowie

sprawy z powództwa: A. K.

przeciwko: E. Z.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej **E. Z.** na rzecz powoda **A. K.** kwotę **55 081 zł 30 gr** (pięćdziesiąt pięć tysięcy osiemdziesiąt jeden złotych trzydzieści groszy) z ustawowymi odsetkami od 18 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. koszty procesu wzajemnie znosi,

IV. nakazuje ściągnąć od powoda A. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę **1210 zł 81 gr** (jeden tysiąc dwieście dziesięć złotych osiemdziesiąt jeden groszy) tytułem kosztów opinii biegłego

## UZASADNIENIE

wyroku z 20 kwietnia 2016 r.

Powód **A. K.** domagał się od pozwanej **E. Z.** zapłaty **149 599,99 zł** wraz z odsetkami i kosztami procesu.

Powód wskazał, iż pozwana pełni funkcję jedyne go członka zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. (dalej w uzasadnieniu: spółka lub spółka (...)), na rzecz której wykonywał roboty budowlane związane z wykonywaniem kanalizacji, za które nie uzyskał pełnego wynagrodzenia w wyniku czego wniósł do sądu rejonowego pozew o zapłatę kwoty 85 829,60 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

W wyniku ww. procesu została zasądzona od spółki na rzecz powoda kwota 81 083,58 zł z ustawowymi odsetkami od 17 lutego 2009 r. i kosztami procesu.

Ww. wyrok jest prawomocny w wyniku odrzucenia apelacji spółki.

Powód wszczął postępowanie egzekucyjne wobec spółki, ale bez rezultatu, w efekcie czego Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne postanowieniem z 16 maja 2014r., które zostało doręczone powodowi w dniu 2 czerwca 2014 r.

Powód domaga się zapłaty od pozwanej – członka zarządu spółki dochodzonych pozewm kwoty tytułem odszkodowania na podstawie art.299 ksh.

Na dochodzone pozwem kwoty składają się:

- 81 083,58 zł tytułem kwoty głównej zasądzonej od spółki;
- 55 881,03 zł tytułem odsetek od 81 083,58 zł od 17 lutego 2009r.do 6 czerwca 2014r.;
- 11 509 zł tytułem kosztów procesu;
- 193,38 zł tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego;
- 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym.

Sąd wydał nakaz w postępowaniu upominawczym.

Pozwana **E. Z.** wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty w którym domagała się oddalenia powództwa i zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana wskazała, iż:

- powód nie wykazał, że dysponuje tytułem wykonawczym wobec spółki (...), w szczególności w sytuacji, gdy powód okazał tytuł wykonawczy wydany wobec spółki (...);
- nie można uznać za wystarczający dowód bezskuteczności egzekucji postanowienia o umorzeniu egzekucji, w efekcie czego należy uznać, że powód nie wykazał, że stan majątkowy spółki nie pozwala na zaspokojenie powoda;
- spółka dysponuje wierzytelnościami na poziomie około 200 000 zł;
- pozwana nie ponosi odpowiedzialności, albowiem pomimo niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości powód i tak nie poniósł szkody, ponieważ nawet gdyby pozwana złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości to stan majątkowy spółki przedstawiał się w ten sposób, że powód i tak nie uzyskałby zaspokojenia w ramach postępowania upadłościowego – spółka jest obecnie zadłużona wobec ZUS w kwocie około 377 000 zł, a w 2010 r. zadłużenie to wynosiło około 120 000 zł. W efekcie pomimo niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości sytuacja spółki nie uległa zmianie, a jej potencjał majątkowy nie obniżył się.

W toku procesu strony podtrzymały stanowiska.

**Bezsporne w sprawie jest,** że pozwana nie złożyła wniosku o ogłoszenie upadłości.

**Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie zasądził od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz powoda 81 083,58 zł z ustawowymi odsetkami od 17 lutego 2009 r. do dnia zapłaty oraz 7909 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

[dowód: wyrok: k.20, postanowienie: k.77, odpowiedź na pozew: k.80-86, apelacja:k.87-90]

Powód wszczął egzekucję przeciwko spółce (...), która okazała się bezskuteczna.

[dowód: pismo komornika: k.22, postanowienie: k.23]

Stan majątkowy spółki (...) pogorszył się w stopniu wywołującym potrzebę złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w październiku 2008 r.

Złożenie w tym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości pozwoliłoby powodowi na uzyskanie w ramach ww. postępowania kwoty 42 478,92 zł.

[dowód: opinia biegłej L. B.: k.133 – 135, 200 – 301, 347 - 350]

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów i opinii biegłej.

Na podstawie dokumentów w postaci wyroku sądu I instancji, postanowień o odrzuceniu apelacji, oddaleniu zażalenia i sprostowaniu Sąd ustalił, że powód wniósł pozew przeciwko spółce i że sąd I instancji zasądził na jego rzecz kwoty wymienione w wyroku, że ww. wyrok jest prawomocny wobec odrzucenia apelacji i oddalenia zażalenia na ww. postanowienie oraz że kwestia pisowni firmy spółki była przedmiotem postanowienia o sprostowaniu.

Na podstawie pisma Komornika i jego postanowienia o umorzeniu egzekucji Sąd ustalił bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce.

Na podstawie opinii biegłej L. B. Sąd ustalił stan majątku spółki.

Sąd wysoko ocenia opinię biegłej, która pozwoliła na uzyskanie wszystkich informacji niezbędnych dla ustalenia stanu majątkowego spółki. Specyfika czynności procesowych podejmowanych przez Sąd w sprawie sprowadza się do tego, że Sąd w pierw wezwał biegłą na termin rozprawy, a to w celu przedstawienia przez nią ustnej opinii na temat stanu majątkowego spółki. Ww. decyzja była spowodowana tym, iż Sądowi było z urzędu wiadomym, że biegła wykonywała już w przeszłości opinię o stanie majątkowym spółki. W wyniku złożonej opinii ustnej ujawniła się konieczność dalszego badania stanu majątkowego spółki na podstawie dokumentów, które nie były wcześniej przedmiotem analizy.

Po złożeniu opinii pisemnej biegła ponownie została wezwana do ustnego uzupełnienia opinii, w tym przeprowadziła symulację finansowych skutków postępowania upadłościowego.

### **Sąd zważył:**

Powództwo jest częściowo uzasadnione.

Analizę motywów rozstrzygnięcia należy rozpocząć od wskazania, iż powód wykazał przesłanki uzasadniające uznanie odpowiedzialności pozwanej na podstawie art.299 ksh.

Po pierwsze, powód wykazał zobowiązania spółki wobec niego w postaci kwot zasądzonych wyrokiem sądu rejonowego.

Po drugie, powód wykazał bezskuteczność egzekucji postanowieniem komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wskutek jej bezskuteczności.

Jednakże z uwagi na wniesienie sprzeciwu niezbędna była analiza zarzutów pozwanej.

Po pierwsze, pozwana zarzuca, że powód nie dysponuje tytułem wykonawczym wobec (...) spółki z o.o., której jest członkiem zarządu, a wobec innej spółki to jest (...) spółki z o.o. Kwestia ta nie wywołuje żadnych wątpliwości – tut.Sąd w składzie rozpoznającym apelację wydał postanowienie o sprostowaniu. Gdyby uznać, że istnieje wątpliwość co do tego, jaka spółka była stroną pozwaną w sprawie zawisłej przed sądem rejonowym to wręcz można się zastanawiać, dlaczego pozwana reprezentująca spółkę (...) wdała się w spór przed sądem rejonowym, skoro stroną pozwaną była rzekomo zupełnie inna spółka. Zauważyć też należy, że jakkolwiek strona pozwana dysponuje szerokimi możliwościami obrony to jednak nie są to możliwości niczym nie ograniczone. Podnoszenie zarzutu, iż powód nie dysponuje tytułem wykonawczym wobec spółki (...) tylko wobec (innej) spółki (...) narusza dyspozycje art.3 kpc, który nakazuje stronom dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami i dawać wyjaśnienia zgodnie z prawdą. Przecież pozwana wie o tym, że tut.Sąd wydał postanowienie o sprostowaniu wyroku.

Po drugie, pozwana zarzuca, że powód nie wykazał bezskuteczności egzekucji, gdyż spółka wciąż dysponuje wierzytelnościami na poziomie około 200 000 zł. Zdaniem Sądu stanowisko to jest nielogiczne w świetle dalszych twierdzeń pozwanej i pozostało nieudowodnione. Pamiętać należy, iż powód próbuje dobrowolnie lub w drodze

przymusu sądowego odzyskać należności od 8 lat. W tym czasie próby – najpierw dobrowolnego odzyskania należnego wynagrodzenia, a następnie przymusowej egzekucji zasądzonych kwot zakończyły się niepowodzeniem.

Po trzecie, pozwana zarzuca, że brak złożenia przez nią wniosku o ogłoszenie upadłości nie wpłynęło na sytuację majątkową powoda, bo z uwagi na poziom zadłużenia i tak nie odzyskałby zasądzonych kwot. Przede wszystkim, zwraca uwagę sprzeczność tego i poprzedniego stanowiska pozwanej, która z jednej strony podnosi, iż nie zostało wykazane, że egzekucja wobec spółki jest bezskuteczna, a spółka prowadzi działalność gospodarczą, a jednocześnie twierdzi, że sytuacja finansowa spółki była taka, że ogłoszenie upadłości i przeprowadzenie postępowania upadłościowego nie pozwoliłoby na uzyskania zaspokojenia.

Niezależnie jednak od ww. sprzeczności zadaniem Sądu była ocena twierdzeń pozwanej i ustalenie, która z wzajemnie sprzecznych stanowisk pozwanej odnośnie sytuacji majątkowej spółki jest w istocie prawdziwa.

I tak, na podstawie opinii biegłego Sąd ustalił, że sytuacja spółki wymagała złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w październiku 2008 r.

Zauważyć należy, iż z opinii biegłej wynika, że już w sierpniu 2008 r. wystąpił stan, który co do zasady uzasadniał złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości, ale jak wynika z dalszych ustaleń opinii stan majątkowy spółki poprawił się we wrześniu na tyle, iż zniknęły przesłanki uzasadniające złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Oczywiście, z perspektywy czasu można uznać, że poprawa sytuacji majątkowej spółki była incydentalna, ale należy uznać, iż pozwana nie zgłaszając w sierpniu 2008 r. wniosku o ogłoszenie upadłości mogła liczyć na poprawę sytuacji majątkowej spółki i przejściowo miała rację. Dlatego Sąd uznał, że dopiero w październiku 2008 r. ziszczyły się przesłanki do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Dla roszczenia powoda ww. ustalenie ma znaczenie o tyle, że w tym czasie wszystkie jego zobowiązania wobec spółki były wymagalne.

Skoro poza sporem pozostawało, iż pozwana nie złożyła wniosku o ogłoszenie upadłości to należało zbadać, czy w sprawie znajdzie zastosowanie kolejna przesłanka egzoneracyjna – to jest czy pomimo braku ww. wniosku można uznać, że powód nie poniósł szkody. Sąd w pełni zgadza się ze stanowiskiem pozwanej, iż oceniając ww. przesłankę należy badać różnicę potencjału majątkowego spółki jaka wystąpiłaby, a do jakiej nie doszło wskutek braku wniosku o ogłoszenie upadłości.

W tym celu Sąd na podstawie opinii biegłej przeprowadził symulację postępowania upadłościowego, przy czym podkreślenia wymaga, iż jest to symulacja zakładająca zryczałtowany koszt postępowania upadłościowego na poziomie 50 000 zł, możliwość zbycia stwierdzonych aktywów po przyjętej księgowo cenie. Sąd ma świadomość, że za realny może być uznany zarzut, że postępowanie upadłościowe potoczyłoby się inaczej – tzn. pozwoliłoby na uzyskanie innych kwot, wygenerowałoby inne koszty, ale Sąd nie może w inny sposób ustalić efektów postępowania upadłościowego, którego nie było, jak tylko przy uwzględnieniu przyjętych założeń, a na pewno trudność w uzyskaniu pewnego wyniku finansowego nie może obciążać powoda. Przy czym podkreślenia wymaga, że przeprowadzona symulacja w maksymalny sposób uwzględniała konkretne dane dotyczące spółki ustalone w postępowaniu dowodowym. W istocie jedyną wartością oderwaną od konkretnej sytuacji spółki był koszt postępowania upadłościowego, który został przyjęty bez powiązania z postępowaniem upadłościowym spółki – bo Sąd nie mógł odnieść się do kosztów konkretnego postępowania upadłościowego skoro nikt nie złożył wniosku o ogłoszenie upadłości. Wszystkie inne wartości wykorzystane dla ustalenia symulacji wyników postępowania upadłościowego zostały pozyskane z informacji o stanie majątkowym spółki.

I tak, biegła ustaliła wartość majątku spółki na kwotę 1 563 311,99 zł. Od tej wartości odjęła koszty postępowania upadłościowego (50 000 zł), wartość wynagrodzeń (15 839,13 zł), należności na rzecz ZUS (580 019,96 zł) w rezultacie czego aktywa spółki wyniosły 917 452,90 zł i winny być one przeznaczone na spłatę wierzycieli spółki, które wyniosły 1 579 418,44 zł.

Następnie należało zastosować proporcję sprowadzającą się do wyliczenia, iż skoro ogólna wartość zobowiązań - 1 579 418,44 zł przypada na aktywa - 917 452,90 zł to jaka część aktywów przypadnie na zobowiązania spółki wobec powoda, które wynoszą 73 128,54 zł. W tym miejscu wyjaśnić należy, iż sąd rejonowy zasądził na rzecz powoda wyższą kwotę z tej przyczyny, iż kwota powyżej 73 128,54 zł stanowiła skapitalizowane odsetki. Dlatego z punktu widzenia potrzeb symulacji wyników postępowania upadłościowego należało wykorzystać kwotę 73 128,54 zł, a nie kwotę zasądzoną na rzecz powoda przez sąd rejonowy.

W wyniku ww. proporcji Sąd ustalił, iż ww. kwota aktywów, która przypadłaby na pokrycie zobowiązań spółki wobec powoda to kwota 42 478,92 zł.

Również nie może obciążać powoda twierdzenie pozwanej, iż podmiot obsługujący księgowość spółki nie wykonywał jej w sposób prawidłowy.

W rezultacie w wyniku przeprowadzonej symulacji Sąd ustalił, że powód uzyskałby w ramach postępowania upadłościowego kwotę 42 478,92 zł.

Ponadto, gdyby pozwana złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości to powód nie musiałby wnieść pozwu i nie poniósłby kosztów w kwocie 11 509 zł tytułem kosztów procesu oraz nie poniósłby kosztów postępowania egzekucyjnego w kwotach 193,38 zł i 900 zł. W razie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości wydatki te byłyby zbędne, gdyż wówczas powód zgłosiłby wierzytelności wobec spółki na listę wierzytelności.

Wobec powyższego Sąd w punkcie I wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powoda na podstawie art.299 § 1 kc kwoty 42 478,92 zł, 11 509 zł, 193,38 zł i 900 zł to jest 55 081,30 zł.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, albowiem wezwanie do zapłaty zakreślające siedmiodniowy termin do zapłaty zostało doręczone w dniu 10 czerwca 2014 r.

W punkcie II wyroku Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, a to z uwagi na wystąpienie w ww. zakresie przesłanki egzoneracyjnej z art.299 § 2 zdanie ostatnie ksh.

W punkcie III Sąd orzekł o kosztach procesu. Rozstrzygnięcie Sądu uzasadnia przyjęcie, iż powód wygrał sprawę w 1/3, a pozwana w 2/3. Wyliczenie kosztów należnych każdej ze stron przy uwzględnieniu ww. proporcji prowadzi do wniosku, iż najbardziej odpowiednim rozstrzygnięciem jest wzajemne zniesienie kosztów procesu na podstawie art.100 kpc.

W punkcie IV wyroku Sąd nakazał ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1210,81 zł tytułem brakującej części kosztów opinii biegłego, której koszt wyniósł 4210,81 zł, z czego pozwana zapłaciła kwotę 3000 zł tytułem zaliczki.

Wzajemne rozliczenie kosztów opinii biegłej Sąd przeprowadził według ww. proporcji 1/3 do 2/3. W rezultacie koszt opinii biegłej do kwoty 1403,60 zł obciąża pozwaną, wobec czego koszt opinii biegłej pokryty z zaliczki pozwanej powyżej ww. kwoty (1403,60 zł), czyli 1596,40 zł został uwzględniony przy ocenie wzajemnie należnych stronom kosztów procesu, a ta część kosztów opinii, która nie znalazła pokrycia w zaliczce i została opłacona ze środków Skarbu Państwa obciąża powoda.